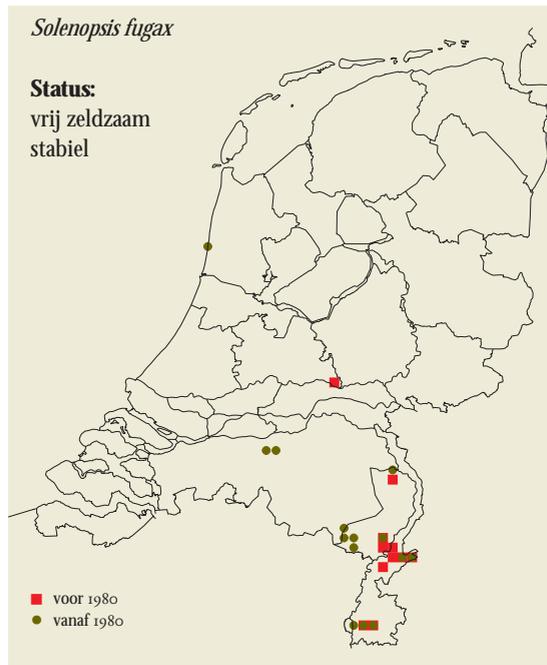

geeft aan dat hij bij ook elders verwacht kan worden, maar hij wordt door de onopvallende levenswijze gemakkelijk over het hoofd gezien.

Biologie

Komt voor op warme plaatsen in droog grasland en kalkgrasland en leeft in grote individuenrijke nesten onder de grond of onder stenen, meestal in de onmiddellijke nabijheid van nesten van *Formica*- of *Lasius*-soorten. Bruidsvluchten in augustus en september. Stitz (1939) noemt een 15-tal soorten waarbij de diefmier werd aangetroffen. In Engeland is *Tapinoma erraticum* bekend als 'gastheer' (FALK 1991). Werksters zijn zeer agressief tegenover deze andere mieren en roven hun broed. Door hun kleine formaat kunnen ze zich gemakkelijk terugtrekken in hun eigen gangenstelsels die uitkomen in de nesten van andere soorten. Ze kunnen echter ook geheel zelfstandig, zonder kleptoparasitaire levenswijze, bestaan; de werksters vangen dan zelf kleine bodemdieren. Ook is het bezoeken van wortel-

luizen bekend. Volken zijn doorgaans polygyn; koninginnen zijn veel groter dan werksters (VAN BOVEN & MABELIS 1986, EWERS 1934, SCHMITZ 1916, SEIFERT 1986, 1993A, 1996).

GENUS *STENAMMA* – DRENTELMIEREN

Geslacht van de subfamilie Myrmicinae met ca. 50 beschreven soorten in Europa, Azië, Noord- en Zuid-Amerika. In Europa vijf soorten; in Centraal- en Noordwest-Europa twee (AGOSTI & COLLINGWOOD 1987A, B, BARONI URBANI 1971, KUTTER 1977, DUBOIS 1993, 1998).

Lange tijd werd ervan uitgegaan dat in Centraal- en Noordwest-Europa slechts één soort voorkwam, *S. westwoodi*. DuBois (1993, 1998) splitste deze echter in twee aparte soorten: *S. westwoodi*, voorkomend in Engeland, België en mogelijk langs de kust van andere West-Europese landen, en *S. debile*, voorkomend in Engeland (samen met *S. westwoodi*) en Centraal- en Noordwest-Europa. Inmiddels is een groot deel van het Nederlandse collectiemateriaal opnieuw onderzocht en het betreft in de meeste gevallen *S. debile* (BOER 1999). *S. westwoodi* is echter ook aangetroffen.

Stenamma debile – gewone drentelmier

Kleine donkerroodbruine knooppieren met een langgesteelde eerste steelknoop. Lengte mannetje 3,4-3,6 mm, koningin 4-4,6 mm, werkster 3,3-3,8 mm.

Verspreiding

Zie de bespreking van het genus *Stenamma*. In Nederland in loofbossen op de zandgronden en in Zuid-Limburg, vooral op vochtige plaatsen. Door de verborgen levenswijze waarschijnlijk vaak over het hoofd gezien.

Biologie

Leeft vooral voor in eiken-berkenbossen (WESTHOFF & WESTHOFF-DE JONCHEERE 1942), waar de mieren een verborgen leven leiden onder bladeren en mos. Bruidsvluchten vinden plaats in september en oktober.

Nestje, zo groot als een walnoot, meestal in de grond of onder mos, soms onder schors, in een vermolmd boomstronk of in een losse tak, of onder stenen. Volk omvat één

Figuur 33

Gewone drentelmier *Stenamma debile*, werkster.

